

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 48 af Ivar Nørgaard (S), Peter Duetoft (CD), Lone Dybkjær (RV) og Lysholm Christensen (KRF) (se foran)

vedtoges enstemmigt med 106 stemmer.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 47 af Lilli Gyldenkilde (SF) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 205:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Overførelse af landzonemyndigheden til kommunalbestyrelsen).

Af Aage Brusgaard (FP), Rønholt (KF) og Filt Jensen (V) m.fl.

(Fremsat 22/2 94).

Forhandling

Miljøministeren (Svend Auken):

Da lovforslaget blev fremsat første gang for et år siden af Fremskridtspartiet, afviste jeg det med henvisning til, at jeg ville afvente evalueringen af frikommuneforsøget med overflytning af kompetencen til en række kommuner – en evaluering, som et flertal i Folketinget i 1991 var enige om skulle foretages, når forsøgsordningerne var ført til ende.

I mellemtiden foreligger evalueringen af frikommuneforsøgene med overførelse af landzonekompetencen fra amtsrådene til kommunalbestyrelserne. På baggrund af denne evaluering traf jeg i efteråret 1993 beslutning om, at landzonekompetencen fortsat bør ligge hos amterne, og det var der flere gode grunde til.

Af lovforslaget fremgår det, at det er fremsat for at undgå dobbeltadministration. Ved den nylige revision af lovgivningen på plan- og naturbeskyttelsesområdet blev der fastlagt en klar opdeling af opgaverne mellem amter og kommuner. Denne arbejdsdeling indebærer, at amtsrådene er landzonemyndighed i det åbne land, mens kommunerne er landzonemyndighed i afgrænsede landsbyer og lokalplanlagte

områder i landzonen. På denne måde er amterne ansvarlige for det åbne land og kommunerne for de mere bymæssige områder på landet, hvis de selv ønsker det.

Det er min klare opfattelse, at der ikke kan skabes en meget bedre fordeling af opgaverne. Evalueringen af forsøgene med flytning af landzonekompetencen viste, at ligegyldigt om det er amterne eller kommunerne, der giver landzonetilladelsen, vil den i mange tilfælde involvere begge myndigheder – det hænger sammen med den arbejdsdeling, der også er på andre områder – men den kendsgerning, at nogle opgaver løses af kommuner og andre af amterne, kan vel ikke kaldes dobbeltadministration.

Her i landet har vi valgt at decentralisere mange beslutninger og deres administration, og det er velkendt, at det på en lang række områder kræver, at myndighederne indgår i et tæt samarbejde; det er jo almindelig daglig praksis i alle forvaltninger. Denne arbejdsdeling har også den fordel, at der kan skabes den fornødne ekspertise i de respektive forvaltninger.

For mig at se er der ikke tale om nogen dobbeltadministration, sådan som opgaverne er fordelt mellem amter og kommuner, men om en hensigtsmæssig fordeling af opgaverne, som tjener til, at de løses på den bedst mulige måde; det viste evalueringen af forsøgene med flytning af landzonekompetencen fra amter og kommuner også.

Derfor fastholder jeg min beslutning fra august sidste år om at beholde amtsrådene som landzonemyndighed og må således afvise de tre partiers forslag.

Martin Glerup (S):

Forslaget og navnlig dets begrundelse, dobbeltadministrationen, er ude af trit med virkeligheden. Allerede ved revisionen af planloven i 1991 blev det trukket klart op, at kommunerne har plankompetencen i landsbyerne og sommerhusområderne, mens amterne tager sig af både planlægning og enkeltsagsadministration i det åbne land. Det er en fornuftig arbejdsfordeling, idet der i ca. 40 pct. af landzonestagerne også indgår behandling af tilladelse efter f.eks. naturbeskyttelsesloven.

Kommunerne er jo i forvejen landzonemyndighed i lokalplanlagte områder – dem er der ca. 600 af i Danmark – samt i de knap 1.400

[Martin Glerup]

landsbyer, som er afgrænset i kommuneplanerne. Kommunerne kan overtage kompetencen i landzonen via udarbejdelse af en landzonelokalplan.

Amterne har som de større regionale enheder bedst mulighed for at beskytte de landskabelige og rekreative værdier, som på tværs af kommunegrænserne findes overalt i det åbne land. Der er i amterne opbygget en faglig og politisk ekspertise i forvaltningen af det åbne land, og amternes styrke er jo, at de kan fastholde de samfundsmæssige linjer, samtidig med at der gennem et større samlet sagsantal bliver opbygget en faglig viden om alle aspekter af administrationen, altså en entydig og sikker praksis, så vi undgår hovsaløsninger, som skæmmer det smukke danske landskab.

Når jeg mener, at det er forkert og forældet at argumentere med dobbeltadministration, skyldes det, at tingene foregår på en meget fornuftig måde i dag. Ansøgning sendes til amtet, hvor der sker en sideløbende behandling af zone- og naturbeskyttelsessagen. Amtet sender straks sagen til kommunen, som har mulighed for at anke afgørelsen, og det er mit indtryk efter kontakt til amter og kommuner, at sagerne kører godt og hurtigt.

Samtidig er der gennemført en – og jeg vil også sige tiltrængt – effektivisering af byggelinjesagsbehandlingen ifølge naturfredningsloven, hvor amterne har overtaget fredningsnævnens kompetence vedrørende dispensation fra beskyttelseslinjer for strande, søer, åer og skove, fortidsminder og kirker i landzone, mens kommunerne har de tilsvarende kompetencer til at dispensere for sø- og åbeskyttelseslinjen og skovbyggelinjen i byzone og i sommerhusområder.

Arbejdsdelingen mellem amt og kommune er hensigtsmæssig. Sagsbehandlingen kører udmærket, og derfor er det eneste, der er uforståeligt i denne sag, at Venstre og De Konservative, som har rødder også i det kommunale og amtskommunale system, er hoppet med på Fremskridtspartiets vogn. Men jeg tror nu mere, at det skyldes, at man generelt vil afskaffe amterne, end det skyldes det konkrete lovforslags indhold.

Socialdemokratiet er for amterne og imod det foreliggende forslag.

Rønholt (KF):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Jens

Jørgensen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Vi har i Danmark tre administrative led: stat, amt og kommune. I Det Konservative Folkeparti har vi ikke lagt skjul på, at vi finder, at det er ét for meget, især da teknologien betyder, at det at administrere for borgerne godt kan rationaliseres væsentligt.

Vi er ved at etablere eller har vel allerede etableret det fjerde administrative led igennem EU. Overalt, hvor vi kan skabe forenkling og enstrengede strukturer, bør vi gøre det, eller sagt med andre ord: Vi skal i videst muligt omfang kun behandle sager i ét led. Derfor er Det Konservative Folkeparti medforslagsstiller til dette lovforslag.

Som det er i dag, skal sager om det åbne land behandles først i primærkommunen i udvalg, i forvaltningen, i byrådet. Derefter sendes den samme sag videre til amtet, der så kan begynde forfra, og til sidst sendes sagen tilbage.

Vi ønsker, at landzonemyndigheden skal ligge ét og kun ét sted, nemlig hos primærkommunen. Det fjerner dobbeltadministrationen, det sikrer større kommunal indflydelse – man kan kalde det et kommunalt nærhedsprincip. Det giver en hurtigere sagsbehandling – i dag forsinkes det gennem den ekstra behandling i amtet – og dermed skabes der bedre mulighed for den udvikling i landområderne, som den enkelte kommune måtte ønske. Naturligvis i fuld respekt for den overordnede planlægning, der er fastlagt gennem regionplanlægningen.

Borgernes retsstilling vil ikke blive forringet. Klagemuligheden over for Naturklagenævnet fastholdes.

Både regeringen og den socialdemokratiske ordfører afviser det – dog med forskellig begrundelse. Jeg tror, jeg har forholdt mig til miljøministerens afvisning.

Derimod undrer det mig, at den socialdemokratiske ordfører bruger udtrykket om naturbeskyttelsesloven og de sammenhængende naturområder. Det er jo ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig mest af alt om de dispensationssager, der i høj grad vedrører byggesager inden for landbrugsejendommene. Derfor forstår jeg ikke den sammenblanding, som der her har været talt om.

Det Konservative Folkeparti vil anbefale lovforslaget.

Filt Jensen (V):

Lad det være sagt straks, at Venstre har en positiv indstilling til lovforslag nr. L 205 om overførelse af landzonemyndigheden til kommunalbestyrelsen.

I Venstre finder vi det naturligt, at administrationen af landzonemyndigheden ligger på det kommunale plan, hvor lokalkendskabet er til stede. Under de hidtil gældende regler har den kommunale tekniske forvaltning undersøgt og klarlagt problemerne, og teknisk udvalg har bedømt sagen. De har foretaget den egentlige sagsbehandling først. Kapaciteten og erfaringen er til stede på det kommunale plan. Derfor virker det underligt og overflødigt, at samme procedure bagefter skal gennemføres i amtets tekniske forvaltning og tekniske udvalg. I Venstre oplever vi det som overflødig dobbeltadministration.

Erfaringer med overflytning af zonemyndigheden foreligger, og fra mødet i efteråret 1992 var der positivt tilsagn fra De Radikale, fra CD og Kristeligt Folkeparti, og under behandlingen af lovforslag nr. L 258 i sidste samling udtalte de samme partier, at de var positive, men at de ville vente, til frikommuneforsøgene blev evalueret.

Nu er der kommet en redegørelse til Folketinget fra Indenrigsministeriet, hvor konklusionen på frikommuneforsøgene generelt er positiv. Forsøg med kommuner som landzonemyndighed blev gennemført flere steder i frikommuner og friamter og med rimelig tilfredshed. 16 frikommuner overtog zonekompetencen i medfør af frikommuneloven, 2 friamter overdrog zonekompetencen til kommunerne i amtet; i alt har der altså deltaget 64 primærkommuner i forsøget med administration af landzonebestemmelserne.

Fordele ved at flytte kompetencen er bl.a. at opnå en hurtig og forenklet sagsbehandling, at udnytte lokalkendskabet i kommunen, at forbedre service for borgerne og at undgå unyttig dobbeltadministration. Den liberalisering af zoneloven, der her er tale om, kan godt blive en løftestang for vore betrængte landsby-samfund.

Teknologien inden for transport og kommunikation har jo medført, at virksomhederne kan placere sig overalt i det ganske land. Der findes i dag mange ledige kvadratmeter i nedlagte landbrugsbygninger, i mejerier, i skoler

m.v. Det vil nok i mange tilfælde blive lettere og i hvert fald hurtigere at komme igennem med tilladelser til at udnytte disse tomme bygninger til anden anvendelse, så de atter kan blive et aktiv for lokalsamfundet.

Det er et af resultaterne af frikommuneforsøget.

Indenrigsministeriets handlingsplan for landdistrikter tages her i maj op i et specialudvalg, der skal søge at bearbejde det, og et væsentligt led i at få denne handlingsplan til at fungere godt er netop, at zonekompetencen overflyttes til primærkommunerne.

Venstre ønsker at flytte landzonekompetencen fra amtskommuner til primærkommuner og tilsiger derfor lovforslag nr. L 205 en positiv behandling.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg vil gerne understrege, at det jo dog er den samme by- og landzonelov, der skal administreres, uanset om den ligger i amts- eller primærkommunerne.

Evalueringen af det udmærkede frikommuneforsøg, som jeg også har kendskab til via arbejdet i Nordjyllands Amt, godtgjorde jo, at kommunerne fik hver tredje klagesag omgjort af ankenævnet, hvorimod amterne fik hver elvte klagesag omgjort. Man kan jo nok sige, at det styrker argumentet om, at dér, hvor man har mange sager at tage hensyn til og ligesom får en rutine i det, lægger man sig mere på lovens grund.

Jeg synes, vi skal være glade for frikommuneforsøget på en anden vis, for det var med til at påpege nogle steder, hvor man kunne stramme op, så man kunne sende zonesagen direkte til amtskommunen og få zonesag og naturbeskyttelsessag behandlet sideløbende, sådan at der ikke gik unødigt tid. Det synes jeg var et virkelig godt resultat, og derfor forstår jeg heller ikke helt, at det skulle tage længere tid. Det var i gamle dage, det foregik sådan, som hr. Filt Jensen omtaler, hvor man startede fra neden, hvorefter det gik videre opad og fortsatte i amtet, hvor det fik den samme behandling. Sådan er det altså bare ikke i dag efter de oplysninger, jeg har.

Gade (SF):

SF kan ikke støtte det foreliggende forslag.

[Gade]

Et af de argumenter, jeg har hørt i dag for forslaget – der er jo ikke så mange i bemærkningerne – går ud på, at det skulle gøre det lettere og hurtigere at få udnyttet nedlagte ejendomme til noget andet. Jeg ved ikke, om Venstres ordfører mener, at lovgivningen betyder, at man får lov nogle steder, hvor man i dag ikke får lov, for det er måske nok tættere på en korrekt beskrivelse af, hvad der er formålet, set fra nogle af forslagsstillerne. Sådan tolker jeg det i hvert fald.

Sagen er, at vi i hvert fald gerne vil medvirke til, at man får en hurtig sagsbehandling, også i det eksisterende system, og hvis det ikke er på plads – hvad jeg altså ikke har nogen grund til at tro det ikke er – så lad os da kigge på det. Men det, der er vigtigt for os, er at få en rimelig ensartet administration på dette område og at sikre, at vi ikke får givet nogle tilladelser, som vi bagefter får problemer med miljømæssigt.

I den sammenhæng kan jeg ikke se redskabet ligge i dette forslag. Det er muligt, at forslagsstillerne også tænker sådan, men det, jeg er bange for ved forslaget, er altså, at det skaber en alt for uensartet administration, og at man i praksis kommer til at give lov til ting, som vi, når vi bruger det store samlede overblik, ikke ønsker at der gives lov til, altså får sat en produktion i gang på et sted, som det viser sig bagefter at samfundet kommer til at lide under, fordi det i den fase, hvor man f.eks. skal udvide en sådan fabrik noget, bliver svært at stå imod.

Vi ser således ingen grund til at medvirke til forslaget og vil stemme imod det.

(Kort bemærkning).

Filt Jensen (V):

Hvad angår hr. Gades bemærkning om, at den hurtige sagsbehandling og specielt dette, at nogle måske for ofte får lov til at udnytte nogle muligheder, som senere kan give miljømæssige problemer, er der vel dertil at sige, at det er kommunerne, der har ansvaret og skal føre tilsyn med, om de miljømæssige krav bliver opfyldt. Og hvorfor skulle de lægge op til, at de bagefter skulle få problemer? Det har jeg svært ved at se, men jeg kan se det positive i, at vi får den hurtige sagsbehandling, og jeg kan se noget positivt i, at vi måske også derude, hvor man kender problemerne, har lettere ved at sige, at vi ønsker, at de og de faciliteter, vi

har ude i landdistrikterne, bliver udnyttet. Jeg er noget bange for – og på det punkt kan jeg måske i nogen grad give hr. Gade ret – at amterne i højere grad vil bremse i det tilfælde, end kommunerne vil.

(Kort bemærkning).

Rønholt (KF):

Jeg bemærkede hr. Gades betænkeligheder ved at overføre kompetencen til kommunerne ud fra miljømæssige betragtninger.

Det argument forstår jeg ikke. Jeg tror, hr. Gade brugte det udtryk, at der vil være større forskel i fortolkningen af loven, når det er kommunerne, end når det er amterne, altså en mindre ensartethed.

Det er dog den samme lov, de skal overholde. Det er den samme klagemulighed, de har. Det er det samme nævn, der skal behandle sagerne – det nævn, som skal respektere og fortolke loven for samtlige kommuner – så jeg forstår ikke den betænkelighed.

Nu, da jeg er heroppe, vil jeg gerne lige sige til hr. Martin Glerup, at jeg ikke forstår den sammenkædning med naturbeskyttelsesloven. Det er jo ikke kompetencen fra naturbeskyttelsesloven, vi ønsker at få flyttet over til kommunerne. Det er planloven, vi taler om i øjeblikket – det er landzonekompetencen, så jeg forstår ikke den sammenblanding.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

I anledning af hr. Rønholts manglende forståelse af vores synspunkt vil jeg kun sige, at jeg er enig med hr. Rønholt i, at det er den samme lov, og at den i princippet skal overholdes, men det, vi måske nok er uenige om på dette punkt, er, at netop planlove har godt af lidt større overblik, at man har et blik, der rækker lidt længere end til kommunegrænsen, for så kan man måske også lidt lettere sige nej til nogle, der vil etablere en virksomhed et sted, end man kan som kommunalbestyrelse.

Så kan man sige, at kommunalbestyrelsen får tilsynsproblemet – det var det, hr. Filt Jensen brugte som argument – og hvorfor vil de så ikke tænke rigtigt? Dertil må jeg sige, at megen erfaring jo viser, at det gør de rent faktisk ikke. De har en tendens til og er under et pres for at prioritere mere kortsigtet, og jeg forstår også

[Gade]

godt, at de af beskæftigelsesmæssige og andre grunde siger: Jamen så siger vi altså ja til det her. Så kommer der en virksomhed, og man tror ikke, det bliver til noget særligt, men så beder virksomheden om en udvidelse, og så begynder problemerne at opstå, og så siger man ja, og på den måde udvikler det sig.

Derfor tror jeg, det klogeste, vi kan gøre, er at have et mere overordnet syn, der hæmmer, kan man sige, den lokale lyst til at give lov til nogle ting, som kan give problemer senere. Det er min argumentation for ikke at ville være med til og ikke have lyst til og heller ikke helt turde lægge kompetencen helt ud. Fordelen ved at lægge den helt ud, kan man jo sige, er, at afgørelsen lægges hos folk, der har skoene på. Problemet er bare, at de måske har skoene på lidt for tæt. Det er jo en balance. Man skal lægge det sådan, at man både har skoene på og dermed har forståelse for problemerne, men altså også har nogle organer, der skal tage mere overordnede og større hensyn.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Rønholt, at sammenkædningen af zone- og naturbeskyttelsesloven bestod i den kendsgerning, at 40 pct. af zonesagerne i amterne samtidig skal behandles efter naturbeskyttelsesloven i amterne.

Selvfølgelig er det den samme lov, som skal overholdes, men erfaringen viser, at hver tredje klagesag fra kommunerne blev omgjort, mens det kun var hver ellefte klagesag fra amterne, der blev omgjort, og det viser, at man måske i kraft af et lidt større sagsantal lettere kan lægge en linje, der er i overensstemmelse med loven.

Så vil jeg godt sige, at jeg føler lidt, at denne debat er en genbrugsdebat, og den er ikke så hed, som den har været på et tidligere tidspunkt. Vi må jo også regne med, at planlovens § 36 indførte en bagatelgrænse, ligesom reglerne for udnyttelse af overflødiggjorte landbrugsbygninger blev stærkt forenklede og forbedrede, sådan at det var lettere at indrette sig på landet, hvis man ønskede det, og de bestemmelser er der jo overhovedet ikke ændret ved.

Men jeg vil godt give hr. Gade ret i, at når vi har et så godt landskab, som vi har i Danmark i dag, så skyldes det, at vi har haft en god lovgivning for det åbne land; og derfor skal vi og-

så passe på og lade de regionale hensyn slå igennem, fordi mange af tingene gør sig gældende på tværs af kommunegrænserne.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg havde egentlig først regnet med, at jeg ville gå herop, når jeg skulle runde af for forslagsstillerne, men det, der bringer mig herop nu, er hr. Gades indlæg. Jeg må sige, at det er sjældent, jeg har hørt et så uinspireret indlæg som det, hr. Gade kom med. Han plejer ellers at være meget velforberedt, når han står her på talerstolen, men det virkede, som om hr. Gades tanker var helt andre steder end ved dette lovforslag.

Jeg kan i hvert fald fortælle hr. Gade – og han må gerne smile – at jeg er lige så sikker som amen i kirken på, at der ikke er ret mange af SF's kommunalpolitikere, der er enige i det indlæg, hr. Gade holdt. Jeg har fantastisk meget lyst til at kopiere det og sende det ud til en lang række SF-byrådsmedlemmer; de ville blive chokeret over at høre SF's ordfører have en så negativ indstilling over for de kommunale myndigheder, for det var jo det, det gav udtryk for. Og hr. Martin Glerup var jo reelt på samme vogn. Man tror, at det åbne land bliver spoleret – det er jo det, man siger – hvis de kommunale myndigheder kommer til at bestemme over tingene.

Jeg må sige, det var virkelig noget, der overraskede mig. SF, der plejer at gå ind for landdistrikternes udvikling, og hvad ved jeg – store, flotte taler holder man rundt omkring i forsamlingshusene – og så står deres ordfører her i salen og nedgør hele det kommunale system, som tilfældet var. Det er dybt godnat.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Når man hører på de ordførere, som er modstandere af dette forslag, kan man få det indtryk, at man regner med, at det her drejer sig om etablering af kæmpemæssige industripladser ude i det åbne land på den jyske hede – eller hvor det ellers er – med mange tusinde medarbejdere og miljøproblemer, og jeg ved ikke hvad.

Men det er jo ofte meget mere enkle problemstillinger, det drejer sig om, f.eks. opførel-

[Kirkegaard]

se af et enfamilieshus uden for bygrænsen. Et sådant eksempel har vi lige haft i min kommune, og det eksempel viser tydeligt, hvor problematisk tingene kan udvikle sig, selv om sagen er meget enkel. Et flertal i kommunalbestyrelsen anbefaler landzonetilladelsen; amtet siger tilsvarende: Vi siger ja til denne her landzonetilladelse, men føjer så en betingelse til, som vi i kommunalbestyrelsen ikke kunne acceptere. Så måtte vi påklage sagen til Naturklagenævnet, som derefter sagde: Der skal slet ikke gives nogen tilladelse. Det ville vi selvfølgelig ikke finde os i, så vi måtte først ændre kommuneplanen og derefter udarbejde en lokalplan for området, og mange måneder senere kunne man så endelig gå i gang med opførelsen af dette parcelhus.

Det synes jeg da illustrerer ganske tydeligt, at det er en god ting, at disse sager bliver behandlet ét sted, og at beslutningen skal tages så tæt på borgerne som overhovedet muligt.

Miljøministeren (Svend Auken):

Amterne er også et led i det kommunale system. Amterne er folkevalgte organer. Amterne har vigtige opgaver, når det drejer sig om beskyttelsen af det åbne land, bortset fra zonenlovskompetencen. Det påhviler efter den naturbeskyttelseslov, som blev vedtaget under den tidligere regering med vores støtte, amterne at varetage beskyttelsen i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Selv om man lagde disse sager over til kommunalbestyrelserne, ville der i 40 pct. af tilfældene også være tale om en parallel behandling i amterne. Disse sager er langt, langt tungere end de sager, hvor man kan sige, at der foregår en parallel behandling i kommuner og amter. Det, kommunerne tager sig af, er meget mere enkelt, f.eks. spørgsmål i henhold til bygge Lovgivningen, hvorimod de sager, amterne behandler i henhold til naturbeskyttelsesloven, er komplicerede sager.

Ved at lægge zonenlovskompetencen over til kommunerne opnår man ingen forenkling, men rent faktisk får man en betydelig omstændiggørelse af forvaltningen. Hvis man nemlig ændrer ved selve den opgavefordeling, der er, at det er amterne, der har beskyttelsesopgaven i forhold til det åbne land inden for landzoneområdet, ja, så lægger man netop op til omstændelig behandling, besværlig sagsbehandling og usikkerhed i forhold til borgerne.

Jeg tror, vi alle i vore partier kender kommunale røster, som siger det samme, som en række borgerlige ordførere har sagt her i dag, og på samme måde er jeg overbevist om, at forslagsstillernes partiers ordførere også kender partifæller i amterne, der synes, at den nuværende opdeling er ganske overordentlig fornuftig, og det må man respektere. Der er et gammelt ord, der siger, at dér, hvor man står politisk, bestemmes af, hvor man sidder, og det er der nok ikke noget helt forkert i heller, når vi ser på dette spørgsmål.

Jeg vil imidlertid allerede nu anfægte den påstand, at der administreres meget ufleksibelt i henhold til loven. Faktisk er det sådan, at langt hovedparten – så vidt jeg husker – af de zonenlovstilladelser, der søges, bevilges, og der er en fast indarbejdet praksis; og det giver, tror jeg, ikke anledning til de store vanskeligheder i praksis.

Når man endelig siger, at vi har en mængde landbrugsejendomme, mejerier, skoler osv., som ville være et vældig godt grundlag for erhvervsudbygningen i Danmark, så vil jeg alligevel stille det spørgsmål, om det er den rigtige måde at udbygge på. Det kan man gøre; forslagsstillerne ved, at vi har nogle regler, og hvis det drejer sig om mindre virksomheder, gives der næsten pr. automatik tilladelser på dette område. Når det drejer sig om større virksomheder eller virksomheder, som ekspanderer, står vi med meget komplicerede sager i praksis siden hen og også med den risiko, at den lokale planlægning med udbygning af erhvervsområder, som finder sted i alle kommuner, og hvor der er meget betydelig rummelighed i den kommunale planlægning, bliver tilsidesat.

Af alle de nævnte grunde: at forslaget vil føre til – efter min opfattelse – mere bureaukrati, mindre beskyttelse af det åbne land og en usikkerhed omkring den erhvervsudviklingsplanlægning, der foregår lokalt, tror jeg, det ville være en dårlig idé at gennemføre lovforslaget. For mig at se er der ingen underkendelse af kommunalbestyrelser i dette, der er kun en understregning af den opgavefordeling, der er mellem de forskellige instanser inden for planlægningen.

Og så vil jeg dog gerne sige til i hvert fald to af de tre forslagsstillere: Det er jo blevet et VKZ; hver gang vi snakker miljøpolitik, så er det jo altid VKZ, VKZ, VKZ hele tiden (*Røn-*

[Miljøministeren]

holt (KF): KVZ!) – undskyld, KVZ; jeg var ikke klar over, at hr. Rønholt ville tage førertrøjen i det selskab – men så må man alligevel minde de pågældende partier om, at vi har haft borgerlige regeringer fra september 1982 og helt frem til januar 1993 med skiftende borgerlige ministre, og der har vi lavet planreformer osv. Mon det er helt tilfældigt, at der ikke er sket ændringer i hele denne periode, og er det ikke illustrerende, at man pludselig er blevet åh så dygtig til at ordne alle problemerne et år efter, at man selv er gået af?

(Kort bemærkning).

Rønholt (KF):

Til den sidste bemærkning kan jeg sige, at vi måske har taget ved lære af den forrige opposition.

Jeg forstår ikke, at også miljøministeren bruger naturbeskyttelsesloven som retsgrundlag til at afvise vores tanker om at overføre landzonekompetencen til kommunerne. Også kommunerne skal jo respektere de forskellige beskyttelseshensyn, hvad enten det drejer sig om skovbyggelinje, søbeskyttelseslinje, strandbeskyttelseslinje eller fredningshensyn. Alle disse hensyn skal kommunerne jo også respektere, og derfor forstår jeg ikke, at der er den sammenblanding. Og skulle det endelig være, så har Naturklagenævnet jo den vigtige opgave at fortolke også over for kommunerne, og det sker da slet ikke så sjældent, også hvor det drejer sig om landbrugsejendomme, der ønsker at udvide den animalske produktion, at der gives afslag med henvisning til, at det kræver en zonelovstilladelse.

Så der bliver i forvejen administreret forsigtigt i det åbne land, og der bliver taget de nødvendige naturhensyn og hensyn til de forskellige beskyttelseslinjer og forhold, der er nedfældet i naturbeskyttelsesloven. Så den sammenblanding forstår jeg ikke at amterne skulle være bedre til end kommunerne; det er dog de samme steder, de skal anke.

(Kort bemærkning).

Filt Jensen (V):

Til miljøministeren: Det er rigtigt, at der er 40 pct. af sagerne, der skal behandles efter naturbeskyttelsesloven, og det er i amtet, men så er der altså 60 pct. tilbage, som ikke skal, og

som meget mere praktisk og rationelt lå derude i primærkommunerne.

Når så ministeren siger, at vi har haft borgerlig regering igennem en halv snes år, og tilføjer, at der er sket for lidt, må jeg da sige, at der er sket ganske overordentlig meget; og når der ikke er sket mere, ja, så er det jo, fordi det ikke var flertalsregeringer og regeringer derfor i visse tilfælde ikke har kunnet komme igennem med ting, som den ønskede at komme igennem med.

Vibeke Grønæk (RV):

Det Radikale Venstre har været åben over for det spørgsmål, der er rejst ved dette lovforslag, men vi ville afvente evaluering af frikommuneforsøgene, inden vi tog endelig stilling til dette spørgsmål.

Synspunktet om, at afgørelsen bør træffes så nær ved borgerne som muligt, er rigtigt nok, men der er også nogle problemer i det. En sådan decentralisering af kompetencen må efter radikal opfattelse på ingen måde belaste miljøet. Det er et grundsynspunkt, og hvis jeg tager udgangspunkt i det grundsynspunkt, når jeg nu skal tage stilling til det foreliggende lovforslag, ja, så duer det altså ikke.

Der er ikke fremført nye argumenter for at placere kompetencen i kommunalbestyrelserne. Forslagsstillerne lyder næsten, som om alle kommunalbestyrelsesmedlemmer landet over går ind for det her lovforslag. Det er ikke tilfældet alle steder, og jeg må af egen erfaring som medlem af en kommunalbestyrelse og medlem af et planudvalg gøre opmærksom på, at det ikke altid vil være til gavn for miljøet – tværtimod – at lægge kompetencen over til kommunalbestyrelsen. Man sætter nemlig kommunalbestyrelsesmedlemmerne i en meget svær situation netop ved, at man så skal tænke i erhvervsinteresser frem for at tage miljøhensyn.

Hr. Rønholt sagde, at kommunen skal holde sig til samme lovgivning som amterne. Ja, det er en selvfølge, men vi ved også, at der er en masse skønsmæssige spørgsmål, der skal tages stilling til, og dér tror jeg desværre – også ud fra erfaring – at kommunalbestyrelsesmedlemmerne bliver sat i en situation, hvor de foretrækker erhvervsinteresser på grund af beskæftigelsessituationen og lign. frem for miljøhensyn.

[Vibeke Grønbeek]

Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Ole M. Nielsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er for så vidt positivt over for at uddelegere ansvaret, og vi har også ved tidligere behandling af emnet givet tilsagn om at se på sagen efter evalueringen.

Den har vi nu set. Vi læser den ikke som f.eks. hr. Filt Jensen som generelt positiv. Vi ser en række problemer. Vi ser heller ikke helt den forenkling af sagsbehandling og administration, som hr. Rønholt ser, ved at uddelegere opgaverne til kommunen.

Hr. Rønholts argumentation kunne for øvrigt forstås som positiv for nedlæggelse af amterne; jeg ved ikke, om den opfattelse er generel i partiet.

Vi har ikke altid været tilfredse med alle amternes varetagelse af opgaven, det skal erkendes, men det kan jo lige så godt være et politisk som et praktisk problem, og vi er heller ikke tilfredse med alle kommunernes varetagelse af opgaven, så det er jo ikke et argument for at lave opgavefordelingen om.

Jeg læser rapporten fra august som mere kritisk end positiv over for at uddelegere landzonemyndigheden, og jeg synes, det er mærkeligt, at der er forskel på den politiske holdning i amter og kommuner; det er dog de samme vælgere, der vælger politikere fra de samme partier til de to institutioner eller niveauer i folkestyret. Hvis man er utilfreds med for restriktiv administration fra amternes side – og det har vi også somme tider været – så lad os dog gøre noget ved det over for amterne, over for de politikere, vi har siddende dér fra de forskellige partier – og dér har andre partier jo mere indflydelse, end vi har i Kristeligt Folkeparti.

Jeg tror, det sikkert giver den bedste og mest ensartede administration. Der er jo ingen naturlov, der sætter modsætningstegn mellem amter og udvikling af landdistrikter eller mellem amter som miljøforvaltere og kommuner som erhvervspositive. Det er en kunstig opdeling, sådan er det ikke. Og administrationen må vi kunne påvirke på andre måder end ved at flytte denne her kompetence.

Kristeligt Folkeparti kan altså ikke tilslutte sig lovforslaget.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg skal ikke forlænge debatten synderligt,

men bare kommentere nogle af de ting, der er sagt her i dag.

For mig at se har det været en sort dag for det kommunale selvstyre i relation til Folketingets holdning over for de kommunale myndigheder. Når miljøministeren i det ene øjeblik står og siger, at han går ind for decentralisering, og i det næste øjeblik absolut vil placere denne kompetence hos amtsrådene, er det jo altså udtryk for, at ministeren i realiteten ikke mener noget med ordet decentralisering.

Som vi forstår det i Fremskridtspartiet, er det i hvert fald sådan, at decentralisering betyder, at man har tillid til, at de helt ude i de yderste led kan administrere nogle ting. Vi kan se f.eks. inden for skoleområdet, at der er skolebestyrelser, der fint tager sig af skolens ve og vel, og på samme måde mener vi, at det inden for det her område naturligvis er kommunalbestyrelsen, der skal fastlægge samarbejdet med borgerne.

Og med hensyn til samarbejde vil jeg gerne sige, at der blev i debatten sagt noget om, at myndighederne skal i tæt samarbejde. Jamen uanset om dette her lovforslag bliver vedtaget – hvilket det måske nok ikke bliver efter de ord, vi har hørt – er det da oplagt, at der stadig væk på en lang række områder skal samarbejdes også med amter og andre myndigheder omkring zonetovskompetence, men det skal bare være sådan, at de borgere, der bor i en kommune, kan vide, at det er kommunalbestyrelsen, der i sidste instans træffer afgørelse i sådanne sager.

Jeg tror, det var hr. Martin Glerup – det er jeg næsten sikker på – der sagde noget om, at det smukke landskab nærmest ville forsvinde, hvis den her lov blev vedtaget; det lød i hvert fald nogenlunde sådan. I den forbindelse vil jeg gerne sige, at der for mig ikke er skygge af tvivl om, at ansvarsbevidste kommunalbestyrelsesmedlemmer sandelig også vil se på, at de på ingen måde ødelægger vores natur. Hvis hr. Martin Glerup og andre med miljøministeren i spidsen tror, at der vil komme til at ligge et hus på enhver bakketop i enhver kommune, fordi zonetovskompetencen bliver flyttet, kan man godt tro om igen, for det er i realiteten slet ikke det, der er tale om. Der er tale om, at man vil have lov til også at administrere vedrørende det åbne land på præcis samme måde, som man kan i de mere afgrænsede områder på landet.

[Poul Nødgaard]

Jeg har ikke fået noget svar på, hvad det egentlig er, man er så betænkelig ved. SF's ordfører løftede lidt af sløret. Han sagde noget i retning af, at udvikling på landet ville samfundet komme til at lide under, hvis det her blev sat i gang. Jamen hvad er det for – undskyld, jeg siger det – en gang sludder? For det er det jo; der er jo ingen realiteter bag sådan nogle ord.

Og når fru Vibeke Grønbæk det ene øjeblik står og siger flot, at hun er positiv, og i det næste øjeblik er hun alligevel ikke positiv, fordi hun er bange for, at miljøet bliver ødelagt, og hun er bange for, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne giver tilladelse til en hel masse uønsket erhvervsbyggeri eller lignende – hvad det nu var, der blev talt om – så er det jo at skyde gråspurve med kanoner. Fru Vibeke Grønbæk sidder selv i Vordingborg Kommunalbestyrelse, ved jeg, og jeg kan ikke tro, at Vordingborg eller Ringsted Kommunalbestyrelse – hvor jeg sidder – vil gå hen og lave nogle fuldstændig afsindige ting, fordi kompetencen bliver lagt ud.

Nu har vi haft kommunalreformen kørende i 25 år, og tiden er efter vores opfattelse inde til, at vi virkelig får flyttet tingene. Vi skal da heller ikke lægge skjul på, hvorfor vi skulle gøre det – fordi vi i vores parti gerne ser armerne afskaffet – men det er ikke hovedbegrundelsen for dette forslag, overhovedet ikke.

Jeg er helt enig i – jeg tror, det er den konservative ordfører, der siger det – at vi skal ned på to offentlige instanser i dette land, men dette her forslag er i realiteten uafhængigt af det. Det er en god, praktisk ting, som vi ønsker gennemført, sådan at kommunalbestyrelserne virkelig kan få lov til at give de få tilladelser, som der er tale om i år. Jeg tror, at i vores kommune har vi haft en 3-4-5 ansøgninger i en kommune på 30.000 indbyggere. Mange gange – og det må miljøministeren gerne skrive sig bag det ene øre – drejer det sig f.eks. om, at man ved en gård vil bygge et ekstra hus, og hvis ikke landmanden kan bevise, at han har så stor en produktion, at den kræver, at han har en medhjælper, er det ganske umuligt at få lov til at lægge et hus i forbindelse med en gård, f.eks. til aftægt og lignende. Jeg synes simpelt hen, at man skulle tænke sig virkelig godt om i den her sag.

Og hr. Ole M. Nielsen siger, at han synes, det er udmærket med ensartet administration. Jamen hvis vi skal til at tale om ensartethed, så er det jo ikke sikkert, at der er ensartethed fra amt til amt i de afgørelser, vi taler om. Så kan man jo lige så godt føre ensartetheden ud i de enkelte kommuner. Det er en udtalelse, jeg ikke havde forventet at en god vendelbo var kommet med.

Nå, men lad det ligge! Jeg synes, at man skulle tænke sig godt om, sådan at vi får det her forslag gennemført. Og i hvert fald kan jeg sige én ting, og det er, at hvis vi ikke får det gennemført i denne omgang, kan man være helt sikker på, at når Venstre og Konservative og Fremskridtspartiet har flertal efter næste folketingsvalg, er det et af de forslag, der vil blive stemt igennem her i salen; det garanterer jeg for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 218:

Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse. (Kirkebeskyttelseslinjen).

Af Gade (SF) m.fl.
(Fremsat 17/3 94).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg ser, at forslagsstilleren ikke er til stede i salen. Vi venter et øjeblik, indtil det bliver konstateret, om hr. Gade er i salens nærhed. (Ophold).

Det er meget væsentligt for sagernes fortsatte behandling, at forslagsstillerne er til stede i salen, når forhandlingen begynder.

Da forslagsstilleren nu er kommet til stede i salen, er forhandlingen åbnet.